

Opvs Theologicvm

In Tres Tomos Distribvtvm, In quo praecipua totius Theologiae capita
accurate pertractantur ... Adiecto ad finem Tertij Tomi Indice rerum
notabilium

Qui totam primam partem D. Thomæ, ac multa alia continet, quorum
Indicem sequens pagina dabit

Mauro, Silvestro

Romae, 1687

Q. 271. Vtrùm, & quo pacto Adam fuisset immortalis ex ligno vitæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84111](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84111)

lege naturæ; sed in pœnam peccati, propter quod priuati sumus dono immortalitatis.

10. Ad 2. Licet homo naturaliter sit mortalis, tamen Deus primum hominem condens dedit illi donum supernaturale immortalitatis, & pactus cum eo est, vt non moreretur, nisi in pœnam peccati. Supposito, quod homo sic fuerit conditus, si moriturus fuisset, etiam si non peccaret, Deus inflixisset homini sine culpa, adeoque fuisset iniustus, ac proinde bene dicit Arafuscanum, quod iniustitiam Deo tribuunt, qui asserunt homines morituros, quamuis non peccassent.

11. Ad 3. nego maiorem, ac dico, quod animæ rationali dum primo infunditur corpori, debetur corpus mortale, & corruptibile. Primo enim debetur corpus generabile, siquidem debet esse forma hominis generabilis; sed corpus generabile debet esse corruptibile, & mortale; ergo. Secundo debetur corpus aptum ad sentiendum; sed corpus vt sit aptum ad sentiendum, debet esse compositum, & temperatum ex qualitatibus contrariis, adeoque corruptibile; ergo animæ debetur corpus naturaliter corruptibile, & mortale, quodque solum per donum supernaturale possit fieri immortale, & incorruptibile.

QVÆSTIO CCLXXI.

Virum, & quo pacto Adam fuisset immortalis ex ligno vitæ.

1. Videtur Adam in statu innocentie fuisse immortalis, & aliquo pacto impassibilis per qualitatem illi intrinsecam, vel per plures qualitates intrinsecas. Primo enim ex dictis qu. 260. Adam ante peccatum fuit immunis à ludâ carnis cum spiritu per qualitatem illi intrinsecam; ergo fuit immunis à morte, senectute, agridudinibus &c. per qualitatem illi intrinsecam, vel per plures qualitates intrinsecas.

2. Secundo immortalitas primi hominis non erat transiens, & breui tempore duratura, sed erat donum permanens, & propria conditio illius status; sed hæc dona permanentia solent consistere in aliqua qualitate intrinseca subiecto; ergo &c.

3. Tertio corpora gloriosa erunt immortalia, & impassibilia per qualitatem intrinsecam proportionatam statui gloriæ; corpora damnatorum sicut immortalia, licet non impassibilia, per qualitatem intrinsecam proportionatam statui damnationis; ergo etiam homines in statu innocentie fuissent immortales, & quodammodo impassibiles per qualitatem proportionatam statui innocentie.

4. Quarto foemina in statu innocentie parerent sine dolore ratione qualitatis, quæ eorum corpora intrinsece disponerentur ad pariendum sine dolore; ergo &c.

5. Respondeo hominem de facto posse mori, vel morte violenta, vel morte naturali. Moritur morte violenta, cum mors causatur à causa extrinseca, puta à gladio, vel igne &c. Moritur morte naturali, cum mors causatur à causa intrinseca, & præsertim ab actione calidi in humidum. Explicatur exemplo. Quia ignis accensus in lucerna, vel candela, nutritur humido olei, vel ceræ, illudque absorbit, consumpto humido, ignis exstinguitur. Proportionaliter corpora hominum constant ex calido, & humido, & calidum nutritur humido, illudque consumit, ideoque consumpto tandem humido, calidum exstinguitur, & sic homo moritur morte naturali, & per marcorem.

6. Hoc posito, certum est ex dictis qu. 15. quod homines in statu innocentie fuissent immunes ab utraque morte, tum naturali, tum violenta. Quæritur, vtrum hæc immunitas oriatur ex qualitate homini intrinseca, per quam neque posset exstingui à causis extrinsecis, puta à gladio, vel igne, neque à causis intrinsecis, ac præsertim ab actione caloris in humidum. Theologi communiter docent, vel supponunt hominem in statu innocentie nulla præditum fore qualitate permanente intrinseca, quæ impediret actionem caloris in humidum, ac mortem naturalem ab illa actione tandem causandam, sed præseruandum à morte à causa extrinseca, hoc est à comestione fructus de ligno vitæ, qui fructus habebat virtutem reparandi calorem, & humidum, quo identidem reparato, homines nunquam morerentur. Aliqui tamen docent homines in eo statu præditos fore aliqua qualitate intrinseca, qua solidarentur, ita ut à nulla causa extrinseca ignis, gladii &c. possent ladi, vel interfici. At non conueniunt in explicando subiecto, in quo reciperetur hæc qualitas. Molina tractatu de opere 6. dierum disp. 28. conclus. 3. & 4. docet hanc qualitatem fuisse corpoream, & receptam in corpore Adami, & per omnia membra diffusam, Alii, vt Valentia 1. tom. disp. 7. quæst. 3. puncto 2. dixerunt hanc qualitatem fuisse spirituales, ac non corpori, sed animæ inhæsisse, & hanc sententiam tribuunt Auctori quæst. veteris, & noui Testamenti, quæst. 19. ex S. Thomæ 1. par. quæst. 97. art. 1. in corpore, vbi dicit corpus Adæ fuisse indissolubile, non per aliquem immortalitatis vigorem in eo existentem, sed quia inerat animæ vis quædam, supernaturalis diuinitus data, per quam poterat corpus ab omni corruptione præseruare. Eandem sententiam indicat S. Thomas in 2. dist. 19. quæst. 1. art. 4. & quæst. 5. de malo art. 5. Eandem sententiam Sancto Thomæ tribuit Scotus in 2. dist. 19. quæst. 1. & ideo Caietanus 1. par. quæst. 97. art. 1. & 4. sequitur hanc opinionem vt Sancti Thomæ. Aliqui Thomistæ docuerunt qualitatem illam esse gratiam ipsam, quæ est in essentia animæ, & tunc habebat virtutem præseruandi corpus à morte, & corruptione. Videri potest Suar. de opere 6. dierum lib. 3. cap. 10. n. 9. 10. & 11.

7. Di-

7. Dicendum primò cum communi sententia: Adam in statu innocentie non fuisset immortalis, & impassibilis per intrinsecam qualitatem præservantem illum ab actione caloris in humidum, & sic à morte naturali per marcorem causanda, extinctio humido.

8. Probatur: nam si Adam habuisset qualitatem impediendam actionem caloris in humidum, qua humidum paulatim consumeretur, non indiguisset alimentis, eo pacto, quo corpora gloriosa, quæ habent hanc qualitatem, non indigent alimentis: alimenta siquidem sunt necessaria ad reparandas partes deperditas per actionem caloris in humidum; sed Adam indigebat alimentis, ideoque ut notant graves Theologi, Deus præcepit illi, ut comederet, iuxta illud Gen. 2. *Præcepitque ei dicens: ex omni ligno Paradisi comede: de ligno autem scientia boni, & mali, ne comedas: ergo.*

9. Infertur corpus Adami fuisse ab intrinseco passibile, & alterabile etiam usque ad aliquam partialem transmutationem, & deperditionem aliquarum particularum per actionem caloris in humidum, quæ tamen partes deinde repararentur cibo, & potu. Ideo S. Thomas 1. par. quæst. 97. art. 3. ad 1. docet per actionem caloris aliquid de humido corporis Adæ deperdi potuisse: idemque docent Scotus, & Durandus, & alij communiter in 2. dist. 19. Vide Suarez de opere 6. dierum lib. 3. cap. 14. num. 21.

10. Dicendum secundò: Adam in statu innocentie non fuisset immortalis, & impassibilis per intrinsecam qualitatem impediendam ne posset pati, vel corrumpi ab ulla causa extrinseca, puta ab igne, vel gladio &c. itaut corpus eius esset invulnerabile &c.

11. Probatur primò: nam Adam ex dictis num. 8. non habuit qualitatem intrinsecam, quæ impediret, ne calor vitalis, & internus posset agere in humidum, illudque absumere; ergo non habuit qualitatem intrinsecam, quæ impediret, ne calor extrinsecus, puta calor ignis, posset agere in idem humidum, & intotum corpus Adæ, illudque comburere, si illi applicaretur. Probatur consequentia. Nam actio caloris vitalis, & interni in humidum est eiusdem proportionaliter rationis, ac sit actio caloris extrinseci in idem humidum: ergo si Adam non habuit qualitatem impediendam, ne posset pati à calore vitali, & interno, nec habuit qualitatem impediendam, ne posset pati à calore externo, puta à calore ignis. Sicut ergo si abstinuisset à cibo, consumptus esset per actionem vitalem caloris in humidum, sic si se flammis iniecisset, fuisset ab ipsis consumptus. Ex proportionali ratione non habuit qualitatem intrinsecam, per quam eius corpus esset invulnerabile &c. non habuit qualitatem, per quam licet ambularet super aquas, non mergeretur, vel licet mergeretur, non suffocaretur.

12. Probatur secundò auctoritate S. Augustini, S. Thomæ, & Theologorum. S. Augusti-

nus lib. 1. de Peccatorum meritis, & remis. cap. 3. dicit. *Si Deus Israelitarum vestimentis, & calcamentis præstitit, quod tot annis non sunt obstricta, quid mirum si obedienti homini eiusdem potentia præstaretur, ut animale, ac mortale habens corpus, haberet in eo quendam statum, quo sine defectu esset annosum; sed vestimenta Israelitarum non habebant qualitatem intrinsecam, per quam, etiamsi inijcerentur in ignem, non possent comburi; etiamsi conaretur quis illa ferro dividere, non possent scindi; ergo nec Adam præditus fuisset hac qualitate intrinseca. Confirmatur: nam S. Augustinus sæpè docet, quod corpus Adæ fuit animale, & mortale, corpora autem post resurrectionem erunt spiritualia, & immortalia; sed corpora post resurrectionem erunt spiritualia, & immortalia, quia per qualitatem intrinsecam non poterunt pati, neque à causis extrinsecis, neque ab intrinsecis per actionem caloris in humidum, ideoque non indigebunt cibo, somno &c. ergo corpus Adæ erat mortale, & animale, quia carebat tali qualitate intrinseca, ideoque ex se poterat pati, tum per actionem caloris in humidum, tum à causis extrinsecis.*

13. Sanctus Thomas in 2. dist. 19. quæst. 1. art. 4. loquens de corruptione per violentiam ab extrinseco agente per incisionem gladii, vel adustionem ignis, dicit. *Ab hoc modo corruptionis conservabat hominem illesum divina Providentia; & 1. par. quæst. 97. art. 1. dicit, Adam non fuisse incorruptibilem per intrinsecam dispositionem: & art. 4. dicit, quod corpus Adami fuisset illesum ab extrinseco agente, partim per propriam rationem, per quam poterat nociva vitare, partim per divinam providentiam, qua sic ipsum tuebatur, ut nihil ei occurreret ex improviso, quo laderetur. Eandem sententiam docuerunt communiter Theologi in 2. dist. 19. & inter alios Durandus quæst. 1. Scotus ead. dist. 19. quæst. unica & dist. 29. Gabriel in 2. dist. 19. quæst. 1. quos refert, & sequitur Sua, de opere 6. dierum lib. 3. cap. 14. num. 12.*

14. Infertur, quo genere immortalitatis, incorruptibilitatis, & impassibilitatis Adam esset immortalis, incorruptibilis, & impassibilis. Dicendum, quod licet ab intrinseco esset mortalis, & passibilis, tamen erat immortalis & impassibilis per hoc, quod habebat media, quibus poterat, & tenebatur uti ad nunquam moriendum, patiendum, & senescendum, atque illi promissa fuerat divina assistentia, ne ullum malum pateretur inuitus. Poterat igitur, & debebat opportuno tempore sumere cibum, & potum, ne fames, & sitis ingrueret. Poterat, & debebat opportuno tempore dormire, ne ingrueret molestia somni. Poterat, ac debebat iuxta datam sibi sapientiam vitare noxia, ne ingrueret ægrotudo. Poterat, ac debebat opportuno tempore quiescere, ne ingrueret lassitudo. Poterat, ac debebat opportuno tempore sumere de fructu ligni vitæ, ut repararetur calor naturalis, ac sic non ingrueret senectus. Si autem his medijs ad auerenda mala

mala famis, sitis, senectutis, mortis &c. non vteretur, eo ipso peccaret: ergo nisi peccaret, cariturus erat omnibus his malis, & molestiis. Docet hæc S. Augustinus lib. 14. de Civ. cap. 26. dicens: *Cibus aderat, ne esuriret, potus ne sitiret; lignum vitæ, ne illum senectus dissolveret; nihil corruptionis in corpore, vel ex corpore ullas molestias eius sensibus ingerebat; nullus intrinsecus morbus, nullus idus metuebatur extrinsecus. Summa in carne sanitas. Sicut in Paradiso nullus æstus, aut frigus, sic in eius habitatore nulla ex cupiditate, vel timore offusio, nihil omnino triste: non lassitudo fatigabat otiosum, non somnus premebat inuitum. Ac loquens de ligno vitæ, quod præservabat à senectute, & morte, dicit, *Lignum vitæ aderat, ne hominem senectus dissolveret*. Et iterum: *quandiu in Creatoris lege duravit, dignus fuit edere de arbore vitæ, ut mori non posset. Neque enim corpus tale erat, ut dissolvi esset impossibile, sed fructus arboris vitæ corruptionem corporis inhibebat*.*

15. Quæres, quodnam esset lignum vitæ, & quo pacto, & qua efficacia immortalitatem largiretur.

16. Ut respondeam, suppono primo ut ex fide certum, Paradisum fuisse locum, quemdam verum, & corporeum arboribus confutum, fluminibus irriguum, ac non solum locum spirituales, & allegoricum, ut docuerunt Philo Iudæus lib. 1. Allegoriarum, ac Valentinus hæreticus apud Irenæum lib. 1. aduersus hæreses cap. 1. & Origenes commentario in Gen. ac ex recentioribus Franciscus Georgius lib. 1. Problematum in illa verba Gen. 2. *Plantauerat Dominus Paradisum voluptatis*, & in Harmonia mundi, cant. 1. tom. 7. cap. 21. Probatur: nam Scriptura debet intelligi, prout explicatur à Patribus; sed Patres quæ dicuntur de Paradiso intelligunt propriè, ac sententiam Origenis, & aliorum intelligentium solum, allegoricè, refellunt ut erroneam, & cum fide pugnantem: ergo. Probatur minor, afferendo loca Patrum. Epiphanius in epist. ad Ioan. Episcopum Hierosolymitanum dicit, *Quis audiat de tertio Cælo donantem nobis Originem Paradisum, & illum, quem Scriptura commemorat ad celestia transferentem, & omnes arbores, quæ scribuntur in Genesi, sic allegoricè intelligentem, quod scilicet arbores Angelicæ fortitudines sint, cum hoc veritas non recipiat?* Hieron. epist. ad Pammachium de erroribus Ioannis Hierosolymitani enumerans errores Origenis, recenset sexto loco, quod sic paradisum allegorizet, ut Historia auferat veritatem, pro arboribus Angelos, pro fluminibus celestes virtutes intelligens, totamque Paradisi continentiam tropologica interpretatione subuertens. Et in comment. cap. 20. Danielis in illa verba *Eram iuxta fluvium magnum Tigris*, dicit. *Vnde eorum deliramenta conticescant, qui umbras, & imagines in veritate quærentes, ipsam conantur euertere veritatem, ut flumina, & arbores, & paradisum putent allegoriæ legibus se debere subruere*. Chrysost. homil. 13. in Gen. dicit. *Idcirco nomen loci inseruit B. Moyses, ut non liceat vagari, volentibus imponere simpliciorum auribus, ac dicere nullum esse*

in terra hortum, quem dicunt Paradisum sed in Cælo, & fabulas quasdam huiusmodi somnare. S. August. lib. 13. de Ciuit. cap. 21. *Hæc, et si quæ alia commodius dici possunt, de intelligendo spiritualiter Paradiso, nemine prohibente dicantur, dum tamen & illius Historiæ veritas fidelissima rerum gestarum narratione commendata credatur*. Vide Bellarm. lib. de Gratia primi hominis cap. 10. Vide etiam quæ cum Sancto Thoma quæst. 102. art. 1. dicemus infra quæst. 276.

17. Suppono secundo cum Suario lib. 3. de opere 6. dier. cap. 15. lignum vitæ fuisse veram arborem sensibilem fructum ad comedendum aptum naturaliter producentem. Suarius docet hoc esse certum ex fide, & oppositum pertinere ad errorem Origenis reiectum. Genes. enim 3. dicitur; *Produxitque Dominus Deus vine lignum pulchrum visu, & ad vescendum suauis, lignumque vitæ in medio Paradisi, & lignum scientiæ boni, & mali*: sed hæc propriè, ac non solum allegoricè sunt intelligenda: ergo.

18. Suppono tertio ex eodem Suario loco citato num. 2. fructum ligni vitæ habuisse physicam virtutem conferendi homini immortalitatem, ac non solum fuisse signum immortalitatis, quam Deus tribuisset homini, si non peccasset, ut docet Augustinus Eugubinus in cap. 2. Genes. Probatur ex illis verbis Genes. 3. *Ne forte mutet manum suam, & sumat etiam de ligno vitæ, & comedat, & viuat in æternum: et euisit cum Dominus Deus de Paradiso*; sed si fructus ligni vitæ fuisset solum signum immortalitatis homini conferendæ, si non peccasset, Adam non fuisset emittendus ex Paradiso, ne comedens euaderet immortalis: siquidem Deus talem immortalitatem promiserat solum non peccanti; ergo.

19. Suppono quarto cum S. Thoma, & Scoto, quos refert, & sequitur Suarius contra Sanctum Bonaventuram, & Gabrielem, virtutem illam ligni vitæ conferendi immortalitatem fuisse naturalem, non supernaturalem. Nam si esset supernaturalis, sicut virtus, quæ sacramenta conferunt gratiam, quemadmodum sacramenta non conferunt gratiam nisi dispositis, quibus solis gratia est promissa, sic fructus ligni vitæ non contulisset immortalitatem nisi innocentibus, quibus solis erat promissa; ergo Adam post peccatum non fuisset expellendus ex Paradiso, ne comedens acquireret immortalitatem.

20. His positis, quæritur, quam immortalitatem daturus esset homini innocenti fructus ligni vitæ?

21. Prima sententia S. Augustini, quam secutus est S. Thomas 1. parte quæst. 97. art. 4. & Theologi communiter docet fructum ligni vitæ daturum immortalitatem, impediendo senium. Explicatur. Adam indigebat duobus remedijs ad vitam perpetuo conseruandam contra duos defectus. Primo enim per actionem caloris consumebatur humidum; ergo ad reparandas partes deperditas, indigebat cibo, & potu. Secundo partes, quæ reparantur

ex alimento extrinseco, sunt minoris virtutis, quam quæ accipiuntur à generante: ergo virtus vitalis semper debilitatur, ideoque senescimus, & tandem interimus: ergo Adam, ne debilitata virtute, senesceret, ac tandem interiret, indigebat aliquo remedio reparante, & confortante virtutem vitalem, & hoc remedium erat fructus ligni vitæ, quidum comederatur, reparabat virtutem vitalem, & sic præservabat à senectute, & morte. Ideo S. Augustinus lib. 14. de Ciuit. cap. 26. dicit. *Cibus aderat, ne esuriret, potus, ne sitiret, lignum vitæ, ne illum senectus dissolueret.* Idem docet lib. 6. de Gen. cap. 25. lib. 8. cap. 5. lib. 2. de Peccat. meritis. & remiss. cap. 3. lib. 13. de Ciuit. cap. 20. & alibi.

22. Secunda sententia quorundam veterum Patrum, quam vt probabiliorē sequitur Bellarminus lib. de Gratia primi hominis, cap. 18. docet lignum vitæ habuisse hanc vim, vt vel semel gustatum, perfectam afferret immortalitatem, & incorruptibilitatem, qualem corpora hominum habitura sunt post resurrectionem, & ideo non ante sumendum eius fructū, quā transferendi essent homines de statu gratiæ, in quo poterant non mori, ad statum gloriæ, in quo non possent amplius mori. Tradit hanc sententiam Glossa interlinearis in illa verba Gen. 3. *Ne forte sumat de ligno vitæ &c.* dicens. *Impleto electorum numero, gustaturi erant de ligno vitæ, & sic ad beatum statum migraturi:* & Rupertus lib. 3. in Gen. cap. 30. dicens: *Nequaquam, vt nonnulli arbitrantur, frequentandum erat necessario lignum, tanquam perpetuanda vite transitium medicamentum, sed semel hoc sumpto, viueret corpus in æternum.* Eandem insinuant Theodoretus quæst. 26. in Gen. & S. Ioannes Chrysostomus Homil. 78. in Gen. dicentes, lignum vitæ fuisse positum in medio Paradisi, tanquam præmium obedientiæ: sed præmium obedientiæ non fuisset reparatio caloris, & humidi vitalis, sed perfecta immortalitas: ergo. Rursus Irenæus lib. 3. aduersus hæreses docet Adamum a Deo eiectum ex Paradiso ex misericordia, ne comedens de ligno vitæ, euaderet immortalis in culpis, & pænis, ac dicit. *Eiecit eum de Paradiso, & à ligno vitæ longè transfudit, non inuidens ei lignum vitæ, sed miserans eius, vt non semper perseveraret transgressor, neque immortale quid esset circa eum, & malum interminabile.* Idem docet Hilarius in Comm. Psalmi 68. in illa verba, *quem tu percussisti, persecuti sunt,* dicens: *non pepercerat primo illi de terra limo Adæ, quem de Paradiso post culpam, ne lignum vitæ attingens, in æternitate pæna maneret, eiecit.* Nazianzenus orat. 2. de Pascha loquens de Adamo, ex paradiso eiecto dicit. *Lucratur quippiam, mortem nempe, & peccati abscissionem, ne malum esset immortale, sique pæna misericordia.*

23. Dicendum cum prima sententia, quam etiam sequitur Suarius lib. 3. de opere 6. dierum cap. 5. lignum vitæ dedisset immortalitatem solum per hoc, quod identidem sumptum, impedisset senium, & reparasset ca-

lorem, & humidum vitale.

24. Probatur primo: nam perfecta immortalitas non conuenit corpori animali, quod indiget cibo, & potu, sed corpori spiritali, quod non amplius indiget cibo, & potu, eo quod calidum non amplius agat in humidum: sed lignum vitæ non habuisset virtutem mutandi corpus animale in spirituale: ergo non habuisset virtutem dandi homini perfectam immortalitatem. Probatur minor: nam lignum vitæ habebat solum virtutem quandam in genere cibi: sed virtus in genere cibi est solum virtus nutriendi, non autem est virtus mutandi corpus animale in spirituales, & quod non amplius indigeat cibo, & potu: ergo &c.

25. Probatur secundo: nam Adam poterat sumere de ligno vitæ quodcumque vellet, ideoque fuerat illi dictum Gen. *De omni ligno Paradisi comede:* sed non est verisimile, quod Adam cum vellet, posset corpus ex animali mutare in spirituale, quod non indigeret amplius cibo, & potu: ergo.

26. Dices cum Ruperto: *Deus eiciens Adamum de Paradiso dixit: ne forte mittat manum suam, & sumat de ligno vitæ, et viuat in æternum;* ergo signum est, quod si vel semel casu comedisset de ligno vitæ, adeptus esset immortalitatem.

27. Respondeo, quod ly *forte* in Scripturis non significat dubitationem ex parte Dei, qui de omnibus habet scientiam certissimam, sed solum significat possibilitatem, & libertatem ex parte creaturæ rationalis. Ideo S. Hieronymus in illud Ierem. 26. *Noli subtrahere verbum, si forte audiant,* dicit. *Verbum ambiguum forsitan maiestati Domini non potest conuenire, sed nostro loquitur affectu, vt liberum hominis seruetur arbitrium:* idemque docent Augustinus, Gregorius, Chrysostomus, & Ambrosius apud Vasquez 1. parte disp. 87. cap. 2. Sensus ergo illorum verborum, *Ne forte mittat manum suam, & sumat de ligno vitæ, & viuat in æternum* est, ne Adam habeat in sua potestate sumere de ligno vitæ, cum voluerit, & sic viuere in æternum, eiciens eum ex Paradiso.

28. Ad auctoritates PP. respondeo Glossam interlinearem, & Rupertum fuisse in eadem sententia, sed multo maioris ponderis esse auctoritatem S. Augustini, & Sancti Thomæ, & Scholasticorum communiter.

29. Ad auctoritates Theodreti, & Chrysostomi, qui dixerunt lignum vitæ fuisse præmium obedientiæ, respondeo, præmium obedientiæ fuisse, vt homines, quando obediunt Deo, possent sumere de ligno vitæ, ad vitam perpetuandam, adeoque post transgressionem in pænam inobedientiæ eiectos esse de Paradiso. & priuatos ea potestate perpetuandi vitam.

30. Ad auctoritates Irenæi, Hilarij, Nazianzeni, & aliorum, qui dixerunt Adamum eiectum ex Paradiso, ne comedens de ligno vitæ, euaderet immortalis in culpis, ac pænis, respon-

respondeo, quod docent tantum, quod Adam post transgressionem, sumendo identidem de ligno vitæ, potuisset fieri immortalis in culpis, & pœnis: ne autem posset sic fieri immortalis in culpis, & pœnis, Deus eiecit illum ex Paradiso.

31. Superest, ut solvamus argumenta initio proposita ad probandum Adamum in statu innocentie fuisse immortalem, & aliquo pacto impassibilem per qualitatem intrinsecam.

32. Ad 1. Concedo antecedens, & nego consequentiam. Adam ante peccatum debuit habere appetitum sensitiuum perfecte subiectum rationi, & carnem perfecte subiectam spiritui, ita ut appetitus, & caro non possent concupiscere aduersus rationem, & spiritum; ergo sicut anima erat perfecte subiecta Deo per gratiam, quæ erat qualitas intrinseca anime, sic appetitus, & caro debebant subijci rationi, ac spiritui per proportionalem qualitatem illis intrinsecam. At Adam ante peccatum, cum adhuc haberet corpus animale, non debebat esse immunis ab actione caloris in humidum, alioquin non eguisset cibo, & potu; ergo non debuit habere qualitatem intrinsecam, quæ impediret actionem caloris in humidum, sed debuit illi providere de cibis extrinsecis, quibus posset reparare partes deperditas per actionem caloris in humidum, & de ligno vitæ, cuius fructus posset reparare calorem, & humidum vitale debilitatum per eandem actionem caloris in humidum, ut explicatum est num. 21.

33. Ad 2. concedo maiorem, & distinguo minorem: omnia dona permanentia solent esse intrinseca subiecto, nego: aliqua, concedo: & nego consequentiam. Aer ad respirandum, lux ad videndum, cibi ad vescendum sunt dona permanentia, & tamen non consistunt in qualitatibus nobis intrinsecis, sed in rebus extrinsecis: ergo etiam immortalitas primi hominis, licet esset donum permanens, poterat consistere non in qualitate, qua esset immortalis ab intrinseco, sed in hoc, quod illi esset prouisum de alimentis, ac de fructibus ligni vitæ, quibus posset esse immunis à senectute, & morte.

34. Ad 3. concedo antecedens, & nego consequentiam. Ideo corpora beatorum, & damnatorum erunt immortalia per qualitatem intrinsecam, quia eorum immortalitas consistet in hoc, quod calidum non aget in humidum, illud absumentum; sed Adam ita fuisse immortalis, ut calidum egisset in humidum, illud absumentum, ideoque indiguisset cibo, & potu; ergo eius immortalitas non debuisset consistere in qualitate, qua esset immortalis ab intrinseco, sed in hoc, quod illi esset prouisum de alimentis, ac de ligno vitæ, ut explicatum est.

35. Ad 4. concedo antecedens, & nego consequentiam. Licet feminæ haberent corpora animata, nihilominus erat illis propor-

tionata qualitas, qua disponentur ad parandum sine dolore. At corporibus animalibus primorum hominum, & proinde indigentibus cibo, & potu, non fuisset proportionata, & conueniens immortalitas intrinseca, quæ debuisset impedire actionem caloris in humidum, sed sola immortalitas extrinseca consistens in hoc, quod illis esset prouisum de alimentis, ac de ligno vitæ, ut explicatum est.

QVAESTIO CCLXXII.

Verum, & quo pacto in statu innocentie fuisset generatio?

S. Th. quæst. 98. art. 1. et 2.

1. **V**idetur, quod non fuisset, primo quia ubi non est corruptio, nec est generatio: sed in statu innocentie non fuisset corruptio, & mors, sed homines in perpetuum absque morte vixissent, ut dictum est quæst. 269. ergo. Probatur maior, tum quia ut dicitur 5. Physic. text. 51. & 8. Physic. text. 62. generatio, & corruptio sunt circa idem; tum quia generatio ordinatur ad conseruandas species corruptibiles secundum indiuidua, ideoque indiuidua incorruptibilia, & perpetua, puta Angeli, Sol, Luna &c. non generant sibi simile: ergo homines in statu innocentie, cum non mouerentur, sed in perpetuum durarent, non generassent alios homines.

2. Secundo ut dicit Isidor. lib. 5. Etymolog. de iure naturæ omnia sunt communia, ideoque in statu innocentie non fuisset diuisio possessionum; sed si in eo statu per generationem multiplicata fuissent indiuidua, ad vitandam confusionem debuisset fieri diuisio possessionum: ergo &c.

3. Tertio videtur, quod in statu innocentie generatio non fuisset facta per coniunctionem maris cum femina, per quam corrumpitur virginalis integritas, sed alio quodammodo, illæsa integritate virginali, ut asserit Damasc. lib. 2. c. 11. dicens, quod primus homo erat in Paradiso terrestri, sicut Angelus quidam; sed post ultimam resurrectionem, quando homines erunt sicut Angeli Dei non nubent, neque nubentur, ut dicitur Matth. 22. ergo. Confirmatur: nam de facto Adam, & Heua licet creati fuerint in ætate perfecta, non fuerunt carnaliter coniuncti, ut colligitur ex Scriptura, ex qua Gen. 4. habetur, quod post peccatum Adam cognouit Heuam.

4. Quarto per carnalem coniunctionem homines efficiuntur similes bestiis, ideoque laudatur continentia abstinens à carnali coniunctione; sed homo solum post peccatum effectus est similis bestiis, iuxta illud psalm. 48. homo cum in honore esset non intellexit: comparatus est iumentis insipientibus, et similis factus est illis: ergo.

FFFF

5. Re-